

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Práva a povinnosti dítěte, rodičů OSPOD a zařízení při nařízení ústavní výchovy - *Rychlá předběžná opatření, prozatímní rozhodnutí a úprava kontaktu – včetně nepřímého – v řízeních o ústavní výchově po 1. 1. 2026*“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Termín a místo konání: 12. prosince 2025 od 9:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Ústavní výchova je krajní a časově omezené opatření, které smí být použito teprve tehdy, když selžou mírnější a pro dítě šetrnější varianty. Po 1. 1. 2026 se nemění základní rámec pro nařízení ústavní výchovy, ale posilují se civilní akcenty, které musí být vidět v každém kroku řízení: důstojnost dítěte, srozumitelná participace, přiměřené informování dítěte i rodičů a přezkoumatelné odůvodnění. V praxi to znamená přesněji zachytit, proč je předběžné či prozatímní řešení nutné, jaké varianty byly zvažovány, jak bude nastaven kontakt – včetně nepřímého – a jaké milníky povedou k revizi a návratu k rodinné péči. Cílem školení je převést tyto požadavky do konkrétních procesních kroků a formulací tak, aby rozhodnutí obstála v odvolání i soudním přezkumu a dítě mělo stabilní a srozumitelný režim.

Po absolvování programu absolvent bude schopen:

- rozlišit, co se po 1. 1. 2026 reálně mění v civilním rámci a co zůstává stejné v řízeních o ústavní výchově
- rychle a zákonně použít předběžná a prozatímní opatření a jasně popsat jejich cíl a trvání
- nastavit a odůvodnit kontakt dítěte s rodiči a blízkými, včetně dohlížených a nepřímých forem
- zavést přiměřené informování mezi zařízením, rodiči a OSPOD a přiměřené informování vůči dítěti
- vymezit běžné a nikoli běžné záležitosti a bezpečně pracovat s oprávněními ředitele zařízení
- zjistit a zdokumentovat názor dítěte bez sugesce a s ověřením porozumění
- vést spis přehledně, chránit citlivé údaje a napsat odůvodnění, které ob stojí v přezkumu
- plánovat revize, změny a ukončení ústavní výchovy s ohledem na stabilitu a identitu dítěte

Navržený program si klade za cíl celkově prohloubit teoretické znalosti i posílit dovednostní kompetence cílové skupiny.

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:**1. Co se po 1. 1. 2026 skutečně mění a co ne**

- Posílení důrazu na důstojnost dítěte, participaci a přiměřené informování
- Vyšší nároky na srozumitelnost jazyka a transparentní vážení hledisek v odůvodnění
- Jádro hmotněprávních a procesních pravidel ústavní výchovy zůstává beze změn
- Praktický dopad na předběžná a prozatímní uspořádání, jejich cíl a časové vymezení
- Nové akcenty v komunikaci mezi rodiči, zařízením a OSPOD a vůči dítěti
- Důraz na nejmírnější funkční variantu a minimalizaci zásahu do života dítěte
- Kde očekávat přísnější přezkum a jak mu předcházet již v prvním podání

2. Principy ústavní výchovy a její limity

- Ultima ratio a subsidiarita vůči sanaci rodiny a náhradní rodinné péči
- Stabilita a kontinuita prostředí jako hodnotící kritérium
- Zachování rodinných a sourozeneckých vazeb včetně bezpečných forem kontaktu
- Identita dítěte a její význam pro volbu zařízení a režimu
- Mírnější opatření a proč některá selhala nebo nejsou dostupná
- Milníky a metriky, podle nichž se posuzuje přínos ústavní výchovy
- Prevence sekundární viktimizace dítěte v každodenní praxi zařízení

3. Předběžná opatření a prozatímní rozhodnutí

- Indikace pro předběžné opatření a potřebná skutková východiska
- Jak stručně a přezkoumatelně vymezit účel, trvání a kontrolní body
- Co tvoří důkazní minimum v prvních 24 hodinách
- Jak popsat zvažované alternativy a proč nebyly zvoleny
- Propojení s plánem sanace rodiny a s případovou konferencí
- Vztah k návazným rozhodnutím a jejich včasná revize
- Komunikace s rodiči a dítětem o smyslu a dočasnosti opatření

4. Role a kompetence aktérů

- Dítě jako nositel práv, právo na názor a informace přiměřené věku
- Rodiče a jejich zbytková rodičovská odpovědnost a právo na informace a kontakt
- OSPOD jako koordinátor, navrhovatel a případně zástupce dítěte při kolizi zájmů
- Zařízení a ředitel zařízení: každodenní péče, bezpečí, vedení dokumentace
- Soud: proporcionalita zásahu, kontrola milníků a přezkum opatření
- Škola a zdravotnictví: rozsah sdílení informací v nezbytném rozsahu
- Komunikační matice mezi všemi aktéry bez duplicit a časových prodlev

5. Kontakt dítěte s rodiči a blízkými

- Kritéria volby formy kontaktu podle potřeb a rizik dítěte
- Osobní, dohlížené a nepřímé formy kontaktu a jejich účel
- Frekvence, délka a obsah kontaktu s ohledem na věk a režim dítěte
- Jak odlišit ochranné omezení od maření styku a jak postupovat při porušení
- Kontrolní milníky pro uvolnění, zachování nebo zpřísnění režimu
- Koordinace kontaktů se sourozenci a širší rodinou
- Převod osvědčeného dočasného režimu do dlouhodobého rozhodnutí

6. Informování mezi zařízením, rodiči a OSPOD a informování vůči dítěti

- Minimální informační standard o škole, zdraví a denním režimu dítěte
- Periodicita, forma a důkazní jistota sdělení bez invazivních zásahů
- Limity sdílení, pokud by informování mohlo dítě poškodit
- Přiměřené informování dítěte a ověření porozumění bez sugesce
- Řešení rozdílných požadavků rodičů a neutralita formulací
- Redakce citlivých údajů a vedení logu přístupů k dokumentaci
- Vzorové, krátké a vymahatelné formulace do dohod a výroků

7. Běžné a nikoli běžné záležitosti, oprávnění ředitele zařízení

- Kritéria rozlišení v oblasti školy, zdraví, bydlení, cestování a majetku
- Kdy rozhoduje zařízení a kdy je nutný souhlas rodiče nebo zásah soudu
- Jak srozumitelně vtělit širší oprávnění do výroku, aby byla vymahatelná
- Postup při nesouhlasu rodiče a prevence zbytečné eskalace
- Opatření k zajištění bezpečí a jejich přezkoumatelnost
- Vedení interních pravidel a školení personálu k jednotné praxi
- Průběžná revize oprávnění při změně okolností

8. Zjišťování názoru dítěte a práce s traumatem

- Volba formy vyjádření podle věku a vyspělosti bez přetěžování
- Ověření porozumění a záznam v podobě, kterou dítě umí potvrdit
- Zapojení bezpečné osoby a prevence loajalitních konfliktů
- Jak vysvětlit dítěti, jak byl jeho názor zohledněn
- Ochrana soukromí dítěte v zápisech a sděleních
- Minimalizace opakovaných výsledků a jednotná metodika rozhovorů
- Periodická revize participace při delším umístění

9. Dokazování a spisová disciplína

- Důkazní plán odvozený z konkrétních otázek k prokázání
- Školní a zdravotnické záznamy, stanoviska odborníků, mapování rizik a potřeb dítěte
- Digitální podklady jen v nezbytném rozsahu a s ochranou třetích osob
- Jak odmítnout nadbytečný nebo nezákonně získaný důkaz a srozumitelně to vysvětlit
- Struktura spisu: index, časová osa, mapa důkazů a oddělení faktů od hodnocení
- Test proporcionality v každém významném zásahu a jeho krátký zápis
- Příprava spisu na odvolání a soudní přezkum

10. Přezkum, změna a ukončení ústavní výchovy

- Pravidelná revize plnění cílů a zkrácení trvání, je-li to možné
- Podmínky pro návrat dítěte do rodiny a přechodná opatření
- Přechod mezi typy péče a minimalizace změn v životě dítěte
- Co má obsahovat návrh na změnu nebo zrušení opatření
- Jak pracovat s novými skutečnostmi a změnou rizik
- Úloha mediace a facilitace v návratových plánech
- Dokumentace ukončovacích kritérií a předání péče

11. Modelové situace a praktické formulace

- Náhlé ohrožení dítěte a předběžné opatření do 24 hodin
- Dohlížený a nepřímý kontakt po incidentu a plán návratu k běžné formě
- Dítě se zvláštními potřebami a úprava režimu ve škole a ve zdravotnictví
- Vysoce konfliktní informování mezi rodiči a zařízením – neutrální kanály a periodicita
- Nesouhlas rodiče se zvoleným zdravotním postupem – rozhodovací strom a zápis
- Přesun do jiného zařízení a zachování kontinuity školy a vztahů
- Krátké, srozumitelné a vymahatelné vzory výroků, dohod a sdělení

12. Diskuse a závěr